

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoE/31/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814204065
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8814204065.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Martina Fil'akovského a JUDr. Daniely Babinovej v exekučnej veci oprávneného: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava 5, IČO: 35 724 803, zast. Remedium Legal, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739 proti povinnému: D. G., nar. XX.XX.XXXX, F. U. XX, okres R. nad Q., zast. WEBBER LEGAL, s.r.o., advokátska kancelária, Na rozhliadke 2, Bratislava 3, IČO: 50 680 552, o vymożenie 1.669,78 eura s príslušenstvom, vedenej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD., Exekútorský úrad Bratislava, o odvolaní povinného proti uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 10Er/444/2014-39 zo dňa 28.10.2020, takto

rozhodol:

Zrušuje sa uznesenie vo výroku II. a v rozsahu zrušenia sa vec vracia súdu I. inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „exekučný súd“) rozhodol takto:
„I. Návrh povinného na odklad exekúcie zamieta.
II. Návrh povinného na zastavenie exekúcie zamieta.“

V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že z podstaty exekučného konania vyplýva, že existencia práva a tomu zodpovedajúcej povinnosti musí byť najprv určená rozhodnutím príslušného štátneho orgánu alebo iným zákonom stanoveným spôsobom. Z toho dôvodu je nutné, aby všetko, čo je potrebné pre určenie práva, bolo vykonané v konaní o veci samej (v tzv. základnom konaní). V konaní o umožnenie takto určeného práva (v exekučnom konaní) je potom možné prihliadnuť už iba na to, čo sa udialo po vydaní exekučného titulu. Okolnosti majúce za následok zánik práva, ktoré nastali pred vydaním titulu, zákon umožňuje uplatniť len v konaní vo veci samej a spôsobom na to určeným. Ich relevancia dovŕšuje vydaním vykonateľného rozhodnutia, ktoré sa stáva podkladom pre exekúciu. Z uvedeného vyplýva, že exekučný súd nie je oprávnený skúmať vecnú stránku exekučného titulu, pretože je viazaný rozhodnutím súdu v základnom konaní, tzn., že rozhodnutie súdu v základnom konaní nemôže byť exekučným súdom posúdené ako rozporné so zákonom. V exekučnom konaní súd skúma len to, či došlo k zániku práva vyplývajúceho z exekučného titulu po jeho vydaní.

Z uvedeného dôvodu sa preto súd stotožnil s právnou argumentáciou oprávneného, že skutočnosti a okolnosti, ktorými považoval povinný za potrebné rozporovať oprávneným tvrdené skutočnosti a okolnosti, mal uplatniť v pôvodnom tzv. skrátenom konaní prostredníctvom inštitútu odporu proti platobnému rozkazu. Rovnako súd ako irelevantnú vyhodnotil námietku povinného, že súčasný oprávnený nie je subjektom, ktorý je oprávnený vymáhať uplatnenú pohľadávku, nakoľko nie je subjektom podnikajúcim v oblasti energetiky. Zmluvná voľnosť vyplývajúca z platne uzavretej zmluvy o postúpení pohľadávky by týmto bola výrazne narušená a preto súd na argumentáciu povinného v tejto časti neprihliadal a vyhodnotil ju ako nedôvodnú.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie povinný. Namietal, že predmetný exekučný titul bol vydaný len vyšším súdnym úradníkom (teda nie sudcom) v tzv. skrátrenom konaní, v ktorom sa vychádza len z vyjadrení žalobcu a ním predložených listinných dôkazov. Povinný mal následne len 15 dní na podanie odôvodneného odporu. Priemerný spotrebiteľ nedokáže posúdiť neprijateľnosť zmluvných podmienok, ani nekalé obchodné praktiky a nedokáže tak kvalifikovane využiť procesné inštitúty na svoju obranu, čo nastalo aj v tomto prípade.

Exekučný súd k takémuto prieskumu v rámci rozhodovania o návrhu na zastavenie exekúcie nepristúpil, čím došlo k porušeniu práva EÚ tak, ako to konštatuje aj SD EÚ vo veci C-448/17 EOS KSI Slovensko, s.r.o. proti Jánovi Dankovi zo dňa 20.09.2018 vo výroku II. rozsudku a v tomto kontexte aj k porušeniu práva na spravodlivý proces, keďže nebolo prihliadnuté na normy na ochranu spotrebiteľa.

V nadväznosti na vyššie uvedené upriamil pozornosť aj na rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 26.08.2019, sp.zn. 7Co/43/2019:

Má za to, že uznesenie porušuje právo sťažovateľa na spravodlivý súdny proces, a to v rovinách:

a) Neexistencia (presvedčivého a vyčerpávajúceho) odôvodnenia vo vzťahu k neaplikácii (odklonu od) Rozsudku SD EÚ vo veci C-448/17, neexistencia eurokonformného výkladu ust. § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku,

b) Porušenie práva spotrebiteľa na súdnu ochranu.

Povinnému nie je zrejmé z odôvodnenia uznesenia, prečo ak ust. § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku umožňuje zastaviť exekúciu, ak sú tu iné skutočnosti, ktoré bránia vymáhateľnosti exekučného titulu, prečo by takouto skutočnosťou nemala byť práve, že exekučný titul vydal vyšší súdny úradník, ktorý neprihliadol na normy prijaté za účelom ochrany spotrebiteľa, najmä ak Súdny dvor EÚ prijal záver, že takáto právna úprava by potom bola v rozpore s právom EÚ. Súd prvého stupňa na to nedáva žiadnu vyčerpávajúcu odpoveď.

Žiadal, aby súd zrušil uznesenie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, prípadne aby zmenil uznesenie tak, že exekúciu zastaví v celom rozsahu, povolí odklad exekúcie a prizná povinnému nárok na náhradu trov konania (I. aj II. stupňového) v rozsahu 100 %.

3. Oprávnený vo vyjadrení k odvolaniu povinného uviedol, že ak by exekučný súd, resp. súdny exekútor meritorne skúmal súlad plnenia, na ktoré zaväzuje platobný rozkaz, či je v súlade s hmotným právom, pôsobil by exekučný súd, resp. súdny exekútor ako konajúci o opravnom prostriedku voči rozhodnutiu, ktoré je exekučným titulom, čiže ako orgán tretej inštancie. Exekučným titulom je v tomto prípade právoplatný a vykonateľný platobný rozkaz. Akékoľvek prostriedky obrany mohol žalovaný (povinný) uplatniť v súdnom konaní. V exekučnom konaní ich zásadne nemožno uplatniť, pretože ich relevancia sa skončila vydaním vykonateľného rozhodnutia, ktoré sa stalo podkladom na exekúciu.

Podporne poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3MCdo/11/2010 zo dňa 26.09.2011.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), preskúmal napadnuté rozhodnutie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a nasl. CSP v spojení s § 9a Exekučného poriadku, v znení účinnom do 31.03.2017, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 386 CSP a contrario, pričom dospel k záveru, že odvolanie povinného je dôvodné.

5. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh povinného na zastavenie exekúcie z dôvodu, že exekučný titul v tomto konaní - právoplatný a vykonateľný platobný rozkaz a nie je oprávnený skúmať vecnú stránku exekučného titulu.

6. Z obsahu spisu je zrejmé, že oprávnený ako exekučný titul predložil platobný rozkaz, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 29.07.2010. Na žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia, vydal súd dňa 07.05.2014 súdному exekútorovi poverenie.

7. Podľa § 58 ods. 1 Exekučného poriadku, exekúciu zastaví súd na návrh alebo aj bez návrhu.

8. Podľa čl. 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, smernica je záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom.

9. Na súdne konanie, ktorého výsledkom bolo vydanie predmetného platobného rozkazu proti povinnej, sa vzťahovala právna úprava zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, ktorou sa zaoberal aj Súdny dvor v rozsudku C-448/17 zo dňa 20.09.2018. Platobný rozkaz bol vydaný vyšším súdnym úradníkom, nie sudcom, pričom Občiansky súdny poriadok zakotvoval 15-dňovú lehotu na podanie odporu, ktorý povinná nepodala.

10. Odvolací súd poukazuje na závery prejudiciálneho konania vyvolaného práve odvolacím súdom vo veci vo veci C 448/17, EOS KSI Slovensko s.r.o. proti Jánovi Dankovi a spol., napokon tieto závery boli pretavené do nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. III. ÚS 344/2020.

11. Súdny dvor rozsudkom C-448/17 rozhodol (bod 2 výroku): „Smernica 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ako je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá, napriek tomu, že v štádiu vydania platobného rozkazu proti spotrebiteľovi stanovuje preskúmanie nekalej povahy podmienok uvedených v zmluve uzatvorenej medzi podnikateľom a spotrebiteľom, na jednej strane priznáva právomoc vydať tento platobný rozkaz súdnemu úradníkovi, ktorý nemá postavenie sudcu, a na druhej strane stanovuje pätnásťdňovú lehotu na podanie odporu a vyžaduje, aby bol tento odpor vecne odôvodnený, za predpokladu, že takéto ex offo preskúmanie nie je stanovené v štádiu výkonu uvedeného platobného rozkazu, čo musí preveriť vnútroštátny súd.“

12. Súdny dvor v odôvodnení rozsudku C-448/17 v bodoch 45 ? 46 uvádza:„... účinnú ochranu práv vyplývajúcich z tejto smernice možno zaručiť iba pod podmienkou, že vnútroštátny procesný systém upravuje v rámci konania o vydanie platobného rozkazu alebo v rámci konania o výkon platobného rozkazu ex offo preskúmanie potenciálnej nekalej povahy zmluvných podmienok uvedených v predmetnej zmluve sudcom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. februára 2016, Finanmadrid EFC, C-49/14, EU:C:2016:98, body 45 a 46). Preto v prípade, ak v štádiu výkonu platobného rozkazu nie je upravené žiadne ex offo preskúmanie potenciálne nekalej povahy podmienok obsiahnutých v dotknutej zmluve sudcom, vnútroštátna právna úprava sa musí považovať za právnu úpravu, ktorá môže narušiť účinnosť ochrany požadovanej smernicou 93/13, ak neupravuje takéto preskúmanie v štádiu vydania platobného rozkazu, alebo ak je takéto preskúmanie stanovené jedine v štádiu odporu proti vydanému platobnému rozkazu, ak existuje nezanedbateľné riziko, že dotknutý spotrebiteľ nepodá požadovaný odpor buď z dôvodu osobitne krátkej lehoty stanovenej v tejto súvislosti, alebo vzhľadom na trovy, ktoré by vznikli v dôsledku podania žaloby v porovnaní s výškou sporného dlhu, alebo z dôvodu, že vnútroštátna právna úprava nestanovuje povinnosť, aby mu boli oznámené všetky informácie potrebné na to, aby mohol určiť rozsah svojich práv (pozri analogicky rozsudky zo 14. júna 2012, Banco Espanol de Crédito, C-618/10, EU:C:2012:349, bod 54, a z 18. februára 2016, Finanmadrid EFC, C-49/14, EU:C:2016:98, bod 52).“

13. Odvolací súd ďalej poukazuje na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 344/2020-47 to dňa 23.02.2021, podľa ktorého, cit.: „...z rozsudku súdneho dvora C-448/17 vyplýva, že súdny dvor na rozdiel od krajského súdu a okresného súdu v štádiu vykonávacieho konania a priori nevylučuje preskúmanie exekučného titulu - platobného rozkazu vydaného vyšším súdnym úradníkom z hľadiska existencie neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve, ktorá bola podkladom na jeho vydanie, a teda vecnej správnosti exekučného titulu. Práve naopak, súdny dvor (za situácie, keď vnútroštátna právna úprava zveruje právomoc vydať platobný rozkaz vyššiemu súdnemu úradníkovi, pričom stanovuje iba 15-dňovú lehotu na podanie odporu ? o takúto situáciu ide aj v prípade sťažovateľky, keďže platobný rozkaz bol vydaný podľa § 172 O.s.p., pozn.) považuje za nevyhnutné takúto kontrolu existencie neprijateľných zmluvných podmienok uskutočniť ex offo (za podmienky, že to vnútroštátna právna úprava umožňuje), pretože len vtedy možno považovať ciele sledované smernicou 93/13/EHS za naplnené. V zmysle záverov súdneho dvora musí vnútroštátny súd posúdiť, či vnútroštátna právna úprava takýto prieskum v štádiu vykonávacieho konania umožňuje. V tomto smere sťažovateľka uvádza, že povinnosť ex offo skúmania zákonnosti exekučného titulu z hľadiska rešpektovania § 172 ods. 9 O.s.p. pri vydávaní platobného rozkazu vyplýva súdu z § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.“

14. V prejednávanej veci je aplikovateľný aj prelomový Rozsudok Súdného Dvora EÚ (veľká komora) zo 17. mája 2022 v spojených veciach C-693/1a C-831/19, SPV Project 1503 Srl, Dobank SpA proti B (C-693/19), a Banco di Desio e della Brianza SpA, Banca di Credito Cooperativo di Carugate e Inzago sc, Intesa Sanpaolo SpA, Banca Popolare di Sondrio s.c.p.a, Cerved Credit Management SpA proti YX, ZW (C-831/19), ktorý rozhodol tak, že:

Článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že ak proti platobnému rozkazu vydanému súdom na návrh veriteľa nepodal dlžník odpor, súd rozhodujúci o nariadení výkonu rozhodnutia nemôže, z dôvodu, že právna sila rozhodnutej veci tohto rozkazu sa implicitne vzťahuje na tieto podmienky, čo vylučuje akékoľvek preskúmanie ich platnosti, následne preskúmať prípadnú nekalú povahu zmluvných podmienok, na ktorých je uvedený rozkaz založený. Skutočnosť, že ku dňu nadobudnutia právoplatnosti rozkazu dlžník nevedel o tom, že ho možno považovať za „spotrebiteľa“ v zmysle tejto smernice, nie je v tejto súvislosti relevantná.

15. Odvolací súd ďalej dáva do pozornosti zjednocujúce uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. PLz. ÚS 1/2022-9 z 15. júna 2022 podľa ktorého:

Ak právna úprava umožňuje spotrebiteľovi podať proti platobnému rozkazu vydanému vyšším súdnym úradníkom odpor v lehote 15 dní od jeho doručenia, pričom odpor musí byť vecne odôvodnený, potom výklad a uplatnenie § 53 ods. 3 písm. e) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov nie je v súlade so základným právom spotrebiteľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ak súd v exekučnom konaní odmietne preskúmať existenciu neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré mali vplyv na vymáhaný nárok vzniknutý v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, z dôvodu, že spotrebiteľ proti platobnému rozkazu odpor nepodal.

16. Odvolací súd ďalej pripomína recentnú judikatúru Ústavného súdu SR ktorý uzavrel, že vo vzťahu k záveru okresného súdu o nemožnosti exekučného súdu skúmať vecnú stránku exekučného titulu ústavný súd uvádza, že z rozsudku súdneho dvora C-448/17 vyplýva, že súdny dvor na rozdiel od okresného súdu v štádiu vykonávacieho konania a priori nevylučuje preskúmanie exekučného titulu - platobného rozkazu vydaného vyšším súdnym úradníkom z hľadiska existencie neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve, ktorá bola podkladom na jeho vydanie, a teda vecnej správnosti exekučného titulu. Práve naopak, súdny dvor (za situácie, keď vnútroštátna právna úprava zveruje právomoc vydať platobný rozkaz vyššiemu súdnemu úradníkovi, pričom stanovuje iba 15-dňovú lehotu na podanie odporu a vyžaduje odpor vecne odôvodniť o takúto situáciu ide aj v prípade sťažovateľky, keďže ? platobný rozkaz bol vydaný podľa § 265 ods. 1 CSP, pozn.) považuje za nevyhnutné takúto kontrolu existencie neprijateľných zmluvných podmienok vo vykonávacom konaní uskutočniť ex offico (za podmienky, že to vnútroštátna právna úprava umožňuje), pretože len vtedy možno považovať ciele sledované smernicou 93/13/EHS za naplnené. V zmysle záverov súdneho dvora musí vnútroštátny súd posúdiť, či vnútroštátna právna úprava takýto prieskum v štádiu vykonávacieho konania umožňuje.

Ústavný súd zdôrazňuje, že z rozsudku súdneho dvora C-448/17 (body 44-54) možno vyvodiť, že súdny dvor v podstate kladie na roveň situáciu, keď ex offico preskúmanie existencie neprijateľných zmluvných podmienok v konaní o vydanie platobného rozkazu nie je vnútroštátnou právnou úpravou stanovené, a situáciu, keď ex offico preskúmanie existencie neprijateľných zmluvných podmienok v konaní o vydanie platobného rozkazu síce vnútroštátnou právnou úpravou je stanovené, ale právomoc na vydanie platobného rozkazu je zverená vyššiemu súdnemu úradníkovi a možnosť podania odporu je limitovaná lehotou 15 dní od doručenia platobného rozkazu, pričom vnútroštátna právna úprava vyžaduje, aby spotrebiteľ odpor vecne odôvodnil. V takýchto prípadoch spotrebiteľ nepožíva garanciu ex offico preskúmania neprijateľných podmienok súdom, v dôsledku čoho obe tieto situácie majú za následok nerešpektovanie cieľov smernice 93/13/EHS, pokiaľ ex offico preskúmanie neprijateľných podmienok nie je stanovené vo vykonávacom konaní.

Vnútroštátna právna úprava, konkrétne ustanovenie § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku, pokiaľ ide o jeho doslovné znenie, predpokladá oprávnenie/povinnosť vecného prieskumu exekučného titulu (posúdenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, ktoré majú vplyv na vymáhaný nárok) v prípade, „ak bol exekučný titul vydaný v konaní, v ktorom nebolo možné namietať alebo preskúmať neprijateľné zmluvné podmienky“. S poukazom na bod 29

odôvodnenia tohto uznesenia, majúci na zreteli záväzky Slovenskej republiky, vyplývajúce jej z postavenia členského štátu Európskej únie, v záujme dosiahnutia cieľov smernice 93/13/EHS a v záujme reálnej garancie práva na súdnu ochranu ústavný súd akcentuje, že je nevyhnutné interpretovať predmetné ustanovenie eurokonformne, a to tak, že za situáciu predpokladanú ustanovením § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku („... v konaní, v ktorom nebolo možné namietať alebo preskúmať neprijateľné zmluvné podmienky“) je nutné považovať aj stav, keď v konaní o vydanie platobného rozkazu síce bolo možné namietať alebo preskúmať neprijateľné zmluvné podmienky,

avšak právomoc na vydanie platobného rozkazu bola zverená vyššiemu súdnemu úradníkovi a vyšší súdny úradník platobný rozkaz vydal, možnosť podania odporu bola limitovaná lehotou 15 dní od doručenia platobného rozkazu a právna úprava vyžadovala, aby spotrebiteľ odpor vecne odôvodnil. Týmto spôsobom je možné zrevidovať nedostatok, ktorým je postihnuté základné konanie - konanie o vydanie platobného rozkazu, resp. upomínacie konanie (platobný rozkaz vydaný vyšším súdnym úradníkom, možnosť spotrebiteľa podať odpor v lehote iba 15 dní od doručenia platobného rozkazu, nutnosť odpor vecne odôvodniť, čo v súhrne vyvoláva stav nezabezpečenia možnosti skúmania neprijateľných zmluvných podmienok sudcom) vytýkaný súdnym dvorom tak, že priestor na ex offa kontrolu existencie neprijateľných zmluvných podmienok je daný v štádiu vykonávacieho konania. Iba taká interpretácia § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku, podľa ktorej všeobecnému súdu v exekučnom konaní prináleží skúmať exekučný titul - platobný rozkaz vydaný vyšším súdnym úradníkom z hľadiska posúdenia dôvodnosti vymáhania nároku, ktorý má pôvod v spotrebiteľskej zmluve, teda skúmať, či spotrebiteľská zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a či netrpí vadami, ktoré majú vplyv na nárok vymáhaný v exekučnom konaní, zodpovedá naplneniu cieľov sledovaných smernicou 93/13/EHS.

Vzhľadom na skutočnosť, že okresný súd ako exekučný súd zastáva názor o neexistencii jeho právomoci vecného prieskumu exekučného titulu - platobného rozkazu vydaného na podklade spotrebiteľskej zmluvy, je zrejmé, že pri posudzovaní návrhu na vykonanie exekúcie a jeho príloh v zmysle § 53 ods. 1 Exekučného poriadku splnenie podmienok podľa § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku okresným súdom skúmané nebolo, hoci skúmané malo byť. Sťažovateľka však po tom, ako jej súdnym exekútorom bolo doručené upovedomenie o začatí exekúcie, podala v zmysle § 61k ods. 2 Exekučného poriadku návrh na zastavenie exekúcie podľa § 61k ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku, podľa ktorého súd exekúciu zastaví v celom rozsahu alebo v časti, ak sú tu iné skutočnosti, ktoré bránia vymáhateľnosti exekučného titulu. Týmto je v štádiu posudzovania návrhu na zastavenie exekúcie vytvorený priestor pre okresný súd napraviť pochybenie, ktorého sa dopustil pred udelením poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi a exekučný titul skúmať z hľadiska posúdenia dôvodnosti vymáhania nároku, ktorý má pôvod v spotrebiteľskej zmluve, teda skúmať, či spotrebiteľská zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a či netrpí vadami, ktoré majú vplyv na nárok vymáhaný v exekučnom konaní [§ 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku].

Pokiaľ ide o argument okresného súdu, že sťažovateľka sa proti platobnému rozkazu mohla brániť podaním odporu v základnom konaní, pričom však toto svoje oprávnenie nevyužila, tu ústavný súd konštatuje, že v zmysle záverov rozsudku súdneho dvora C-448/17 je problematickou už samotná situácia, keď je právomoc vydať platobný rozkaz zverená vyššiemu súdnemu úradníkovi, možnosť podania odporu proti platobnému rozkazu je limitovaná lehotou 15 dní a odpor je nutné vecne odôvodniť. Pre súdny dvor nie je rozhodujúcou okolnosťou, spôsobilou zvrátiť záver o nenaplnení cieľov smernice 93/13/EHS, či spotrebiteľ možnosť podať odpor využil alebo nevyužil. Podľa súdneho dvora vnútroštátna práva úprava, akou je právna úprava Slovenskej republiky, vyvoláva nezanedbateľné riziko, že spotrebiteľ odpor nepodá. Z tohto pohľadu je preto skutočnosť, že spotrebiteľ (v tomto prípade sťažovateľka) odpor proti platobnému rozkazu nepodal, irelevantná (body 52 a 53 rozsudku súdneho dvora C-448/17).

Ústavný súd poznamenáva, že rozsudok súdneho dvora C-448/17 bol vydaný vo veci týkajúcej sa Slovenskej republiky, pričom reaguje na nedostatky platobných rozkazov, no súčasne jeho závery sú podporené ďalšou judikatúrou súdneho dvora, konkrétne rozsudkom zo 7. novembra 2019 v spojených veciach C-419/18 a C-483/18 (Profi Credit Polska S.A./Bogumiła Włostowska a i. a Profi Credit Polska S.A./OH). V zmysle predmetného rozhodnutia (bod 66) musí súd ex offa prijať opatrenia na vykonávanie dôkazov s cieľom zistiť, či ustanovenie v zmluve, ktorá je predmetom sporu, ktorý prejednáva, a ktorá bola uzavretá medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, patrí do pôsobnosti smernice, a v prípade, že je to tak, posúdiť ex offa prípadnú nekalú povahu tohto ustanovenia (m. m. rozsudok z 9. 11. 2010, VB Pénzügyi Lízing, C 137/08, rozsudok zo 14. 6. júna 2012, Banco Espanol de Crédito, C 618/10). V prípade, že vnútroštátny súd, ktorý na základe informácií o skutkových a právnych okolnostiach, ktorými disponuje alebo s ktorými sa oboznámil v dôsledku dokazovania vykonaného ex offa, zistil, že ustanovenie patrí do pôsobnosti smernice, konštatuje, že toto ustanovenie má nekalú povahu (bod 70), musí o tom informovať účastníkov konania a vyzvať ich, aby sa k tomu kontradiktórne vyjadrili (k tomu aj rozsudok z 21. 2. 2013, Banif Plus Bank, C 472/11).

Ďalej ústavný súd odkazuje aj na rozhodnutie vo veci z 26. novembra 2020 vo veci C-807/19 („DSK Bank“ EAD, „FrontEx International“ EAD), v ktorom súdny dvor konštatoval, že ak právne a skutkové okolnosti uvedené v spise predloženom vnútroštátnemu súdu, ktorý rozhoduje o návrhu na vydanie platobného rozkazu, vyvolávajú vážne pochybnosti, pokiaľ ide o nekalú povahu určitých podmienok,

na ktoré spotrebiteľ nepoukazoval, ale ktoré súvisia s predmetom sporu, bez toho, aby bolo možné v tejto súvislosti vykonať konečné posúdenie, vnútroštátnemu súdu prislúcha, aby v prípade potreby ex offo prijal potrebné opatrenia na vykonanie dokazovania s cieľom doplniť tento spis tým, že účastníkov konania pri dodržaní kontradiktórnosti vyzve, aby mu predložili vysvetlenia a doklady potrebné na tento účel. Z toho vyplýva, že vnútroštátny súd je povinný prijať ex offo opatrenia na vykonanie dokazovania, pokiaľ právne a skutkové okolnosti, ktoré sa už nachádzajú v uvedenom spise, vyvolávajú vážne pochybnosti, pokiaľ ide o nekalú povahu určitých podmienok (bod 52, k tomu aj rozsudok z 11.3.2020, Lintner, C 511/17).

Na základe uvedeného okresný súd nemohol odmietnuť preskúmanie exekučného titulu, ktorý bol vydaný vyšším súdnym úradníkom na podklade spotrebiteľskej zmluvy, pretože tým rezignoval na princíp efektívnej ochrany spotrebiteľa, ktorý je, spočívajúc v princípe rovnosti zbraní, súčasťou základného práva na súdnu ochranu. Tým teda došlo zo strany okresného súdu k neprípustnému zásahu do základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu) (pozri Nález Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 324/2021-49 z 14. júla 2022 body 39 až 46).

17. Odvolací súd konštatuje hlboký omyl okresného súdu spočívajúci v rezignácii na skúmanie neprijateľných podmienok v exekučnom konaní. Z odôvodnenia uznesenia súdu prvej inštancie nevyplýva, či bolo snahou súdu prvej inštancie na vec aplikované vnútroštátne právne normy interpretovať eurokonformne, v záujme dosiahnutia cieľov smernice 93/13/EHS, majúc na zreteli záväzky Slovenskej republiky vyplývajúce jej z postavenia členského štátu Európskej únie.

18. Aj právo sprostredkované kasačným súdnym rozhodnutím nemusí byť len bezduchým formalistickým aktom, ale môže predstavovať tlak na presadzovanie ekvít a naplnenie doktríny legitímneho očakávania. Rezignácia na ústavné hodnoty vo svojej podstate vedie k odmietnutiu spravodlivosti a k zásahu do podstaty základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie.

19. Javí sa preto, že súd prvej inštancie pochybil, keď sa nezaoberal vyššie uvedeným skutočnosťami a neposkytol povinnému ako spotrebiteľovi ochranu pri jej nečinnosti v nachádzacom konaní o vydanie platobného rozkazu a v štádiu vykonávacieho konania nevykonal možnú ex offo kontrolu existencie neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve medzi oprávneným a povinnou.

20. So zreteľom na uvedené odvolaciu súdu neostávalo nič iné len kasačným vybavením veci zrušiť uznesenie postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a podľa § 391 ods. 1, 2 CSP s vrátením veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

21. V ďalšom konaní súd prvej inštancie prizná ústavnému princípu ochrany slabšej zmluvnej strane relevanciu a naplní legitímne očakávania. Vo svetle zrušujúcich dôvodov a označenej judikatúry Súdneho dvora a súdov SR opätovne posúdi návrh povinného na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 Exekučného poriadku. Je nevyhnutné, aby sa súd prvej inštancie rozsudkom Súdneho dvora C-448/17 primeraným spôsobom zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vyrovnal a postupoval v súlade s vyššie uvedenými argumentmi v zmysle návrhu povinného.

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).